

FUNGUS

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE NEDERLANDSCHE MYCOLOGISCHE
VEREENIGING

Onder hooge bescherming van H. M. de Koningin-Moeder

EEN VRIENDELIJK VERZOEK AAN ONZE
FOTOGRAFEERENDE LEDEN (zie blz. 61).

EEN MYCOLOGISCHE RARITEIT

Dit fraaie groepje van de zeldzame *Hypholoma melantinum* Fr. groeide aan de voet van een berkenstronk in het zgn. cycloonbosch te Ruurlo. De door velumresten omkranste, vuilwitte hoeden waren bekleed met bruingrijze, soms bijna zwarte, min of meer in kringen geplaatste, vlokkige schubjes.

DE V.

**VERSLAG VAN DE VIJFTIENDE
PADDENSTOELENTENTOONSTELLING**
ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan der Nederlandsche Mycologische
Vereeniging, gehouden te HAARLEM op 7, 8 en 9 October in de tuinzalen
van het Concertgebouw, Lange Begijnestraat

Eerecomité

Jhr Mr Dr A. Roëll, Commissaris der Koningin in Noord-Holland,
Eere-voorzitter.

C. Maarschalk, Burgemeester der gemeente Haarlem.

Jhr Mr J. W. G. Boreel van Hogelanden, Oud-Burgemeester der
gemeente Haarlem.

Jhr J. P. W. van Doorn, Burgemeester der gemeente Heemstede.

Jhr Mr C. J. A. den Tex, Burgemeester der gemeente Bloemendaal.

W. Roodenburg, Wethouder van Onderwijs der gemeente Haarlem.

Mr J. Gerritz, Wethouder van Openbare Werken en Volkshuisvesting
der gemeente Haarlem.

Mevr. M. E. Elzinga-Berlijn, lid van den Raad der gemeente Haarlem.

Prof. Dr A. F. Holleman, Secretaris van de Hollandsche Maatschappij
der Wetenschappen.

Prof. Dr A. D. Fokker, Curator van Teylers Stichting.

Mej. H. C. Dorhout Mees, Bibliothecaresse van Teylers Stichting.

Jhr Mr Dr J. C. Mollerus, Voorzitter van Vreemdelingenverkeer,
Haarlem.

Joh. Ruys, Oud-voorzitter en eereid der Ned. Mycol. Vereeniging.

Mevr. E. J. E. Ruys-Boellaard, Heemstede.

Dr J. J. v. d. Hoek, Haarlem.

J. M. C. Hoog, Haarlem.

Mr J. D. v. d. Plaats, Bloemendaal.

Dr Jac. P. Thijsse, Bloemendaal.

Mevr. M. de Visser-Roelofs, Bloemendaal.

Mej. C. A. van Wickevoort Crommelin, Bloemendaal.

J. L. Brouwer, Directeur van den Hout en de Plantsoenen, Haarlem.

E. H. Tenckink, Commissaris van Politie, Haarlem.

Regelings commissie T. A.

C. Schoevers, Wageningen, Voorzitter.

G. A. van Schaik, Haarlem, 1e Secretaris.

Mej. Suze de Lint, 's-Gravenhage, 2e Secretaresse.

als leden der permanente tentoonstellingscommissie; verder

H. Boting, W. v. Dijk, G. L. van Eyndhoven, C. J. H. Hoog,

Mej. J. H. Janssen, Dr H. A. A. v. d. Lek, P. J. A. J. Meulemeester, Mej. Dr A. Roes, A. Sabelis, Mevr. M. E. van Schaik-Mulder, J. Sybrandi, Mej. W. P. v. d. Velden, Mej. A. E. Verwey, Mevr. M. de Visser-Roelofs, Mej. D. v. d. Waal.

Wetenschappelijke Commissie voor determinatie

Dr J. S. Meulenhoff, Mevr. M. R. S. Boetje-van Ruyven, Dr M. A. Donk, W. J. Lütjeharms, Dr A. J. P. Oort, Ir A. C. S. Schweers, G. D. Swanenburg de Veye.

INDEELING DER TENTOONSTELLING Afd. I

Paddenstoelen, gerangschikt volgens het stelsel van Oudemans.
Inzendingen van:

1. Leden en belangstellenden uit het geheele land. Levend materiaal.
2. 's Rijks Herbarium te Leiden. Een gedeelte der collectie van de Mycologische Vereeniging (*Gasteromycetes*, *Discomycetes*)
3. E. Kits van Waveren, Amsterdam. De volledige collectie Nederlandsche Aardsterren.
4. G. L. van Eyndhoven, Haarlem. Demonstratie van afwijkingen, jeugdvormen en variabiliteit in grootte bij Nederlandsche Aardsterren.
5. Dr M. A. Donk, 's-Hage. Een gedeelte van zijn herbarium droge Basidiomyceten: a. Polyporaceae; b. Hydnaceae.
6. Vergelijking tusschen eetbare paddenstoelen en hunne gevaarlijke dubbelgangers.
7. Paddenstoelen in hun natuurlijk milieu. Het stilleven op het podium was opgesteld door leerlingen van de Gem. H.B.S. 5-j. cursus B., Santpoorterplein.

Afd. II. Nut en Schade

A. Nut.

Paddenstoelenkeuken. De keuken stond onder de deskundige leiding van Mevr. M. de Visser-Roelofs te Bloemendaal, geassisteerd door eenige dames, bij wie men inlichtingen bekomen kon omtrent eetbare paddenstoelen.

Er was gelegenheid tot proeven, zoolang de voorraad strekte.

B. Schade.

Inzending van:

Plantenziektenkundigen Dienst te Wageningen:

- a. „Eenige voorbeelden van door zwammen veroorzaakte plantenziekten.”
- b. Photographische afbeeldingen van zwammen, waarmede ge-

poogd is schadelijke insecten te bestrijden.

c. *Hirsutella fusiformis* Sp., schimmelparasiet van den grauwen dennensnuitkever, *Brachyderes incanus* L. (met 6 foto's ter illustratie, benevens eenige kevers met uittredend stroma). Ingebonden door Dr H. J. de Fluitier en P. A. Blijdorp (Lab. v. Entomologie der Landbouwhoogeschool, Wageningen).

Afd. III. *Literatuur, Instrumenten.*

Inzendingen van:

1. Ned. Mycologische Vereeniging:
  - a. Populaire boeken en plaatwerken over paddenstoelen.
  - b. Twee verlichte schouwkastjes met gekleurde lantaarnplaatjes.
2. De bibliotheek van Teylers Stichting te Haarlem.
3. Dr J. S. Meulenhoff, 's-Hage. Oude werken over paddenstoelen.
4. W. J. Lütjeharms, Oegstgeest. Ontdekking Stinkzwam, oude literatuur en portretten.

Afd. IV. (Door de zaal verspreid opgesteld)

Schilderijen, Aquarellen, Teekeningen, Plaatwerken, Photographieën, etc.

1. Teylers Stichting. Aquarellen van den Oud-Voorzitter Joh. Ruys, Eerlid der Vereeniging.
2. Ned. Mycologische Vereeniging:
  - a. Oude en nieuwe plaatwerken over zwammen.
  - b. Wandplaten van zwammen.
  - c. Aquarellen van wijlen Mevr. E. Kalshoven-Biermans.
3. Ir A. C. S. Schweers, Aquarellen van meer zeldzame paddenstoelen.
4. Verkade's Fabrieken, Zaandam. De geheele collectie oorspronkelijke aquarellen en teekeningen, vervaardigd voor het Paddenstoelenalbum.
5. Mej. Suze de Lint, 's-Hage. Teekeningen en etsen.
6. Dr J. S. Meulenhoff, 's-Hage. Platen van paddenstoelen.
7. G. D. Swanenburg de Veye, Veendam. Photographieën.
8. H. H. van Dam A.Czn., Rotterdam. Aquarellen.
9. Nederl. Spaarkas, Amsterdam. Het Paddenstoelen-ganzenbord.

Afd. V. *Diversen*

Stands van:

1. Ir. A. C. S. Schweers:
  - a. De Tonderzwam, *Fomes fomentarius*.
  - b. Aquarellen van meer zeldzame paddenstoelen.

c. Paddenstoelen als versieringsmotief (borduurwerk van Mevr. Huysman).

d. Sporenval.

2. G. L. van Eyndhoven en G. A. van Schaik: Opstelling van eenige mikroskopen met praeparaten op mycologisch gebied.

Afd. VI. Paddenstoelen in bloemenmandjes

Talrijke leerlingen van enkele Haarlemsche Middelbare Scholen zonden opgemaakte mandjes met paddenstoelen in. Hiervoor was ingesteld een beoordelingscommissie, bestaande uit: Mevr. M. de Visser-Roelofs, Bloemendaal, Mej. Dr A. Roes, Heemstede, Mej. Suze de Lint, 's-Gravenhage, Ir A. C. S. Schweers, Alkmaar.

Aan enkele der beste inzendingen werden prijsjes toegekend.

Levend waren de volgende soorten aanwezig:

Amanita gemmata, mappa, id. var. alba, id. var. citrina, muscaria, pantherina, phalloides, rubescens, strangulata, vaginata, id. var. fulva; *Lepiota* acutesquamosa, cacharias, castanea, cinnabarina, clypeolaria, cristata, echinata, erminea, excoriata, felina, Forquignoni, granulosa, lenticularis, naucina (pudica), odorata, procera, rhacodes; *Armillaria* mellea, mucida; *Tricholoma* acerbum, albo-brunneum, album, brevipes, cinerascens, Columbeta, conglobatum, equestre, flavo-brunneum, grammopodium, humile, ionides (SCHWEERS), irinum, melaleucum, nudum, personatum, portentosum, rutilans, saponaceum, sordidum, sulphureum, terreum, ustale; *Clitocybe* aurantiaca (Cantharellus), brumalis, clavipes, flaccida, infundibuliformis, inversa, nebularis, odora, phyllophila, suaveolens, umbonata (Cantharellus); *Laccaria* laccata, id. var. amethystina; *Collybia* butyracea, cirrhata, dryophila, maculata, platyphylla, radicata, tuberosa, velutipes; *Mycena* chlorantha(?), epipterygia, galericulata, haematopoda, inclinata, pelianthina, polygramma, pura, Seynii; *Lactarius* biennis, cyathulus, chrysorrhoeus, controversus, deliciosus, glyciosmus, helvus, insulsus, lilacinus, quietus, rufus, serifluus, subdulcis, torminosus, turpis, uvidus, vellereus, vietus, spec.; *Russula* alutacea, atropurpurea, cyanoxantha, delica, densifolia, depallens, drymieia, emetica, fellea, foetens, fragilis, heterophylla, lepida, Linnaei, lutea, mustelina, nigricans, ochroleuca, pectinata, Queleti; *Hygrophorus* agathosmus, coccineus, conicus, eburneus, nemoreus, pratensis; *Marasmius* cohaerens, confluentus, oreadus, Rotula, urens; *Panus* stipticus; *Lentinus* cochleatus, id. var. dentatus, tigrinus; *Nyctalis* asterophora, parasitica; *Pleurotus* corticatus, lignatilis, salignus, ulmarius; *Rhodotus* palmatus (BOTING); *Volvaria* gloiocephala, speciosa; *Pluteus* cervinus, leoninus, nanus, pellitus, salicinus; *Entoloma* nidorosum, nitidum, rhodopolium, sericeum, spec.; *Leptonia* euchroa, spec.; *Nolanea* icterina;

Clitopilus orcella (prunulus); *Pholiota* aurea, aurivella, curvipes, destruens, erebia, mutabilis, mycenoides, praecox(?), squarrosa, tuberculosa; *Paxillus* involutus, panuoides; *Crepidotus* epibryus, mollis; *Tubaria* furfuracea, inquilina; *Flammula* astragalina, flavida, gummosa, lenta, sapinea, spumosa; *Cortinarius* acutus, albo-violaceus, anomalus, armillatus, bolaris, callisteus, cinereo-violaceus, cinnamomeus, collinitus, cristallinus, dilutus, elatior, flexipes, infractus, mucosus, orellanus, paleaceus, pholideus, Russus, semisanguineus, vibratilis, spec.; *Inocybe* caesariata v. delicta, geophylla, hirsuta, petiginosa, rimosa, serotina, umbratica, spec.; *Hebeloma* crustuliniforme, hyemale(?), radicum, sinapizans, versipelle; *Psilocybe* callosa, sarcocephala, semilanceata; *Lacrymaria* velutina; *Hypholoma* Candolleum, epixanthum, fasciculare, hydrophilum, melanthinum, sublateritium; *Psalliota* arvensis, campestris, cretacea(?), perrara (BOUWMAN), sylvatica, sylvicola; *Stropharia* aeruginosa, coronilla, squamosa, stercoraria; *Gomphidius* glutinosus, maculatus, roseus, viscidus; *Panaeolus* retirugis; *Psathyrella* dissiminata; *Coprinus* atramentarius, comatus, micaceus, picaceus; *Boletus* badius, bovinus, calopus, castaneus, cavipes, chrysenteron, cyanescens, edulis, elegans, erythropus, granulatus, luridus, luteus, niveus (MÜLLER), parasiticus, piperatus, placidus (Oudemansii), pseudosulphureus (RAAD), rufus, Satanus, scaber, subtomentosus, variegatus, versicolor, viscidus; *Polyporaceae* etc. (nomenclatuur volgens DONK, Meded. N.M.V., XXII): *Polypilus* frondosus, giganteus; *Polyporus* brumalis, Forquignoni, squamosus, Tuberaster (op liquor), varius; *Piptoporus* betulinus; *Tyromyces* albidus, caesius, fragilis, kymatodes, sulphureus; *Bjerkandera* adusta, fumosa; *Hirschioporus* abietinis; *Hapalopilus* nidulans; *Heteroporus* biennis; *Coriolus* versicolor, zonatus; *Trametes* gibbosa, suaveolens; *Daedalea* quercina; *Daedaleopsis* confragosa; *Lenzites* betulina; *Fomes* annosus; *Gloeophyllum* saepiarium; *Polyporus* versiporus; *Ganoderma* applanatum, lucidum, Pfeifferi; *Polystictus* perennis; *Inonotus* cuticularis, hispidus, radiatus, vulpinus; *Ochroporus* Ribis fa Evonymi, robustus; *Fistulina* hepatica; *Ramaria* formosa, Mairei, stricta; *Clavaria* fistulosa; *Masseola* crispa; *Sarcodon* imbricatum; *Hydnellum* acre, coeruleum, ferrugineum, velutinum; *Phellodon* melaleucum; *Thelephora* terrestris; *Clavulina* cristata; *Hydnum* repandum; *Craterellus* cornucopioides; *Cantharellus* cibarius; *Coniophora* puteana; *Auriscalpium* vulgare; *Stereum* gausapatum, hirsutum, purpureum; *Peniophora* quercina; *Hericium* coralloides; erinaceum; *Merulius* tremellosus; *Sistotrema* confluens; *Corticium* evolvens; *Calocera* viscosa; *Exidia* glandulosa; *Tremellodon* gelatinosum; *Auricularia* auricula Judae. *Mutinus* caninus; *Phallus* impudicus, iosmus; *Rhizopogon* luteolus; *Lycoperdon* giganteum, caelatum, saccatum, excipuli-

forme, perlatum (= gemmatum), polymorphum (= furfuraceum); *Bovista nigrescens*, plumbea; *Myriostoma coliforme*; *Geastrum coronatum*, pectinatum, rufescens, triplex; *Crucibulum vulgare*; *Cyathus striatus*, olla; *Scleroderma aurantium*, verrucosum.

Elaphomyces spec. (granulatus?); *Nectria cinnabarina*; *Cordyceps ophioglossoides*, militaris; *Claviceps purpurea* (Sclerotium Clavus); *Hypoxylon* spec.; *Xylaria Hypoxylon*, polymorpha; *Morchella esculenta* (droog); *Helvella crispa*, lacunosa; *Rhizina inflata*; *Plicaria* spec.; *Aleuria vesiculosa*; *Otidea onotica*; *Peziza aurantia*; *Trichiaria gilva*; *Lachnea hemisphaerica*; *Ciliaria scutellata*; *Humaria leucoloma*; *Sclerotinia pseudo-tuberosa*; *Geoglossum* spec.; *Microglossum lutescens*; *Corynetes arenarius*; *Leotia lubrica*; *Calycella citrina*; *Phaeobulgaria inquinans*; *Chlorosplenium aeruginosum*; *Helotium virgultorum*; *Ruthstroemia firma*; *Rhytisma acerinum*; *Stilbella fimetaria*; *Stemonitis fusca*; *Mycetozoa*, 2 spec. indet.

Dit materiaal was bijeengebracht door de volgende inzenders:

Ir J. Bakker Jzn (Rotterdam); K. Bakker (Delft); Dr A. C. Bellaart (Wapenvelde); G. A. Graaf Bentinck (Overveen); J. B. Bernink (Denekamp); M. Bley (Hopman der Padvinders, Haarlem); P. de Boer (Den Haag); Mevr. de Borst-Alma (Bloemendaal); H. Boting (Haarlem); J.L. Brouwer (Directeur van Plantsoenen, Haarlem); B. E. Bouwman (Bilthoven); C. Brakman (Zeist), Bredée (Breda); A. Burdet (Bloemendaal); Mevr. Burgers-Roland Holst (Putten); Mevr. van Citters (Noordgouwe (Z.)), Clerx (Breda); J. P. Cornelis (Zeist), P. H. Cremers ('s-Graveland); G. Th. van Dam (Den Haag); Mej. J. van Delft (Haarlem); Mej. H. Dik (Haarlem); C. Doets (Hilversum); Mr A. C. van Eek (Delden); Dr J. Edie (Ginneken); Mej. J. van Engers (Haarlem); Frater Ewald (Eindhoven); G. L. van Eyndhoven (Haarlem); Fraterhuis (Oisterwijk); S. J. Geerts (Den Haag); G. Gerbranda (Heemstede); M. J. Glas (Haarlem); G. W. G. Groenouwe (Amersfoort); Mevr. Heithuis (Nunspeet); Volkssanatorium Hellendoorn; H.B.S. 5 j. c. B (Haarlem); Ir P. J. Hoogland (Den Haag); F. A. Horsthuis (Winterswijk); A. Joman (Amersfoort), Dr N. G. Kam (Doetinchem); Mevr. Koning (Haarlem); Mevr. Korthals Altes (Amersfoort); H. E. Kraay (Oosterbeek); Laboratorium voor Mycologie (Wageningen); Ir Leeftang (Vogelenzang); Mej. Th. F. van Leer (Heemstede); Dr A. Liernur (Goirle); P. C. Ligtenberg (Ginneken); Mej. S. de Lint (Den Haag); A. J. Lok (Appelscha); Mej. M. Matthijsen (Sliedrecht); Dr J. S. Meulenhoff (Den Haag); M. G. J. Meyer (Hengelo); Mej. K. van der Molen (Haarlem); J. W. A. Mulder (Heemstede); J. R. Müller (Bussum); E. T. Nanninga (Utrecht); Mej. W. Nidelstein Walter

(Haarlem); Mej. T. J. van Ommen (Haarlem); A. J. P. Oort (Wageningen); N. P. V. groep „de Zwarte Pijl (Bloemendaal); J. Prins (Amsterdam); Mr W. L. F. Baron Prisse (Ulvenhout); W. J. Prud'homme van Reine (Den Haag); C. H. J. Raad (Hilversum); Mej. E. J. Reesink (Zeist); Mevr. Reigersman (Haarlem); Dr A. F. M. Reijnders (Amersfoort); Mej. A. Sarink (Haarlem); Van Schaick (Vinkeveen); Mevr. E. van Schaick-Mulder; J. Schoute (Amsterdam); Ir A. C. S. Schweers (Alkmaar); W. F. Smits Jr (Deventer); Mej. F. Soesman (Haarlem); G. D. Swanenburg de Veye (Veendam); Rusthuis „Vechtoever” (Maarssen); Mej. M. v. d. Velden (Haarlem); Mej. R. Veldhuyzen (Hellendoorn); C. Ph. Verschueren (Roermond); Mevr. de Visser-Roelofs (Bloemendaal); V. V. Vogets (Ermelo); Mevr. de Vries, Mej. A. de Vries (Amsterdam); Mej. J. de Vries (Haarlem); J. G. Wakkie (Wassenaar); B. J. J. P. Walrecht (Chaam); A. Weiss (Voorthuizen); H. Wennink (Apeldoorn); Frater Wilhadus ('s-Hertogenbosch); Mej. L. van Wijk (Haarlem); Mej. L. Wijkhuizen (Haarlem) e.a.

VERLOOP DER TENTOONSTELLING

Deze 15e (Jubileums)-tentoonstelling werd geopend op Zaterdag 7 October 1933, om elf uur 's ochtends door den Hoog-Edelgestrengen Heer Jhr Mr Dr A. ROËLL, Commissaris der Koningin in Noord-Holland. Dit geschiedde in tegenwoordigheid van de leden van het eere-comité, bestuur, commissies en leden van de de N.M.V., inzenders en genoodigden.

De tentoonstelling had een zeer gunstig verloop door de talrijke bezoekers en het aantal nieuwe leden, dat zich opgaf. Hierdoor werd de tentoonstelling ook financieel een succes, waardoor zelfs een klein batig saldo overbleef. Het aantal inzendingen was ook zeer groot.

Voor de aankleding der zalen werd waardevolle steun verleend door de Directie der Plantsoenen te Haarlem, en door leerlingen van de H.B.S. 5-j. c. B en de padvinders van „De Zwarte Pijl” (Stillevens).

Lezingen en Excursies. Zaterdag 7 Oct. had 's avonds een bijeenkomst plaats in de bovensaal van het tentoonstellingsgebouw, waar als sprekers optraden de voorzitter der Vereeniging, de Heer T. A. C. Schoevers, over „Paddenstoelen”, waarbij de gekleurde lantaarnplaatjes van de Vereeniging werden vertoond, en Mej. Dra P. J. S. Schure, Voorschoten, die sprak over de ontwikkelingsgeschiedenis der Slijmzwammen, waarbij ze films vertoonde, opgenomen door de N.V. „Multifilm”, Haarlem, onder leiding van Ir Schweers en Mej. Schure. Ten slotte werd vertoond een film over de ontwikkeling van *Dictyophora phalloidea*, opgenomen door Dr F. W. WENT in Buitenzorg, en ter projectie afgestaan door

Prof. Dr L. G. M. BAAS BECKING te Leiden. Dit was de eerste vertooring in Nederland. Op Zondag 8 Oct. vond een ledenexcursie plaats naar Schoorl onder leiding van de Heeren G. GERBRANDA en Ir A. C. S. SCHWEERS. Maandag 9 Oct. in den loop van den ochtend een excursie naar Elswout, onder leiding van de Heeren VAN EYNDHOVEN en BOTING. Deze laatste excursie leverde 141 soorten op.

W. J. LÜTJEHARMS.

AMSTERDAM EN DE MYCOLOGIE

Wanneer ik buiten, hetzij in Amersfoort, hetzij in een van die andere voorrechte oorden in de nabijheid der bosschen, over mijn geliefde paddenstoeltjes begin te praten, gebeurt het mij meermalen, dat het „slachtoffer" reeds min of meer op de hoogte blijkt te zijn en bijna altijd direct belangstelling toont voor de najaarskinderen. Meestal zelfs zijn wel eenige soorten bekend; veelal wordt daarbij het album van Verkade aangehaald.

Doch wanneer ik hier in onze hoofdstad een zwammenpraatje opzet, krijg ik daarop steevast de wonderlijkste antwoorden, die zoowel van de grootst mogelijke onkunde als van een — wellicht daaruit voortspruitende — minachting voor de voorwerpen mijner affectie getuigen. Slechts een enkele maal (en toen natuurlijk van iemand, van wien ik zulks het allerminst verwachtte) had ik het genoeg, een aandachtig gehoor te vinden.

Het is mijn gewoonte om elk najaar, wanneer ik des Zondags „op jacht" ben geweest, den Maandag daarop de dames en heeren collega's met mijn buit te verrassen. Natuurlijk denk ik dan in mijn jeugdig enthousiasme, dat zij verrast zullen zijn over de veelheid aan vormen en kleuren en nog zoovele andere schoonheden, waarvan wij, ingewijden, elken keer opnieuw genieten. Doch luistert, welken smaad mijn arme troetelkinderen hebben te verduren :

A. : „Wat hebt U daar voor rommel meegebracht?!"

B. : „Allemenschen, wat stinkt dat goedje!"

C. (*een „kenner"*): „Oh, binne dat nou paddestoelen, die smerige dingen, waar je alles van krijgen ken? Ja, onlangs had-ie nog weer een geval van vergiftiging in de krant gelezen, ergens in Frankrijk. Nou, het zou lang duren, eer ze hem er toe kregen, van die stinkdingen te eten! Als hij zoo'n ding zag staan, gaf-ie er een flinken schop tegen!"

D. (*„kenner" no 2*): „Ja, je kon ook eigenlijk wel begrijpen, dat ze vergiftig waren; ze zogen hun voedsel immers uit afval, rottend blad en al zulke vieze rommel. Op die manier konden ze toch zelf ook niet deugen."

E. (*een beleefde*): „Wat vindt U er nu eigenlijk aan? Zoekt U ze

voor de aardigheid òf..." (hier klonk plotseling twijfel aan mijn verstand in 's mans stem) „of éét U ze ?”

„Ja!! Ook wel. Er zijn heerlijke soorten bij. Maar in hoofdzaak zoek ik ze, omdat ik ze zoo mooi vind. Ik zet ze thuis in een mandje en heb er dan nog dagen lang plezier van.”

De beleefde: „Blijven ze dan nog zolang goed ? Ik dacht, dat ze in een dag weg waren.”

Kenner no 1: „Dan vindt zij ze juist pas mooi! Ze motte eerst goed tegen mekaar opstinken, begrijpen jullie dat nou niet?”

De beleefde: „Waar vindt U ze eigenlijk? Zeker alleen in het bosch?”

„Overal, als ik maar goed kijk. In het bosch, in de weide, op de heide, in de duinen, ja zelfs in het hartje van Amsterdam in het Vondelpark en aan de boomen langs de grachten.”

In koor: ??????

Kenner no 2: „D'r moeten wel een twintig verschillende soorten zijn, heb ik wel eens gehoord. Kent U die allemaal?”

„Ja, twintig soorten zal ik denkkelijk wel kennen, maar er zijn er nog een paar meer. In totaal zoowat 2000 alleen in ons land.”

Wederom koor: ?????? 2000 soorten ? Daar moet je ook aardigheid aan hebben om die uit elkaar te leeren kennen. Dat stelletje hier lijkt al precies op elkaar.”

Kenner no 1: „Nou, dat” (wijzend op jong exemplaar *Amanita muscaria*) „is toch bepaald wel een ander soort. Dat kan je zoo wel zien!”

Kenner no 2: „Ja, die heeft kippevel. Dat is zeker de Mottige” (gelach). „Die groote rooie” (oude exemplaren *Amanita muscaria* kwamen aan de beurt) „is weer een heel andere soort, dat zie ik nou ook wel.” (Tegen kenner no 1): „Nee, kom er maar niet an; die smerige dingen zijn zóó gevaarlijk! Ik heb laatst gehoord, dat er één huidziekte van heeft gekregen, alleen van het aanraken.”

De beleefde: „Is U er nu zelf niet bang voor? Hoe verzamelt U ze eigenlijk; steekt U ze met een schopje uit den grond of durft U ze zoo aan te pakken?”

„Ik graaf ze meestal uit, maar dat is niet omdat ik er bang voor ben, doch alleen om te zien of er een wortel aan zit en hoe de steel er van onderen uitziet, wat van belang is voor de bepaling van den juisten naam. Maar jullie kunt ze gerust aanraken, hoor! Kijk maar eens, hoe mooi ze van onderen zijn, al die plaatjes en deze” (*Boletus badius*) „weer met gaatjes net als een spons.”

A.: „Hè ja, wat een leuke ribbels en wat voelt dat zacht aan. Kan dat nu heusch geen kwaad? Ik zal mijn handen maar goed wasschen. En dat sponsachtige ding is ook grappig.” (Plotselinge schrik op het gezicht) „O, kijkt U eens, hij wordt blauw,

waar ik hem heb aangeraakt! Dat is zeker een vergiftige!"

Kenner no 1: "Ja, dat is blauwzuur"

„Die is nu juist heel goed eetbaar en bovendien erg lekker. De verkleuring zegt niets omtrent de eetbaarheid van de soort."

B.: „Hoe weet U nu, welke vergiftig zijn; waar kunt U dat aan zien?"

„Daarvoor is geen algemeen kenmerk op te geven. Het eenige onfeilbare middel tegen vergiftiging is het kennen van de giftige soorten."

A.: „U maakt mij niet wijs, dat U al die 2000 soorten kent!"

„Dat hoeft ook niet. Ik eet alleen diegenen, die ik op mijn duimpje ken, waarmee ik mij dus niet kan vergissen. Wat ik niet weet, laat ik staan of neem ik alleen mee om te trachten, er den juisten naam van te weten te komen."

De beleefde: „Hoe doet U dat? Ze zijn zeker wel moeilijk te vinden?"

„Ja, dat is lang niet altijd gemakkelijk. Vaak lukt het mij dan ook niet om den juisten naam te vinden, vooral ook, daar ze al spoedig voor de determinatie ongeschikt worden. Maar met veel geduld, kijken, ruiken en proeven kom ik er wel eens achter."

B.: „Proeven ? Maar als U nu niet weet, welke soort het is, is dat toch gevaarlijk? Verbeeldt U, dat het een giftige is!"

„Dan is het nog niet erg. Van elke soort, ook van de meest giftige, kan men zonder bezwaar een klein stukje proeven, mits men het maar niet doorslikt. Kijk, deze b.v." (*Am. mappa*) „is doodelijk giftig. Alle paddenstoelen met witte plaatjes, die zoo'n knol aan den voet hebben en zoo'n mooien kanten kraag om den steel, zijn giftig. Die moeten wij dus nooit eten. Toch kan ik er best een stukje uithappen, kijk maar, als ik het maar niet doorslik."

A.: „Maar waarom doet U dat eigenlijk? Is dat noodig? Smaakt dan elke paddenstoel weer anders ?

„Er zijn er zeer vele, die alle ongeveer denzelfden, niet nader te definieeren „zwammen"-smaak hebben. Maar er zijn er ook, die een zeer typischen smaak hebben en daaraan direct te kennen zijn. Hier b.v. heb ik er een, die heerlijk zoet smaakt. Probeer maar eens een stukje. Ik zal wel eerst happen."

Kenner no 2: „O, ja, die durf ik wel aan, want die verkleurt niet." (Ik had een ex. *Lactarius vellereus* onder handen!) „witte paddenstoelen zijn nooit giftig, geeft U maar hier." (Volgt een flinke hap; aller oogen zijn gericht op den held van de afdeling: „Ajasses, wat is dat scherp! Mijn tong brandt af! O, nee, vrééselijk! Zie je nou wel, dat het smerige stinkdingen zijn?"

Gelach.

„Kom, kom; voor dergelijke verrassingen staan wij ieder oogenblik,

als wij een onbekende onder handen hebben. Soms is de smaak werkelijk heel verdienstelijk, maar vaak ook worden wij „verrast” door een ongeloofelijke bitterheid of scherpheid. Daarom beginnen wij altijd met een klein stukje vóór in den mond, wat ik jou ook aanraade!”

Weer gelach.

Het slachtoffer: „Nou, als ik morgen doodziek ben, weten jullie, hoe het komt. Ik voel me nou al ellendig! U hoeft *mij* niet meer met dien rommel aan te komen!”

Na dit vernietigende laatste oordeel verspreidde het gezelschap zich om de dagelijksche bezigheden te hervatten. Maar nog menigmaal werd dien dag den paddenstoelen-expert gevraagd of zijn heerlijk zoete paddenstoel, die hij zoo goed kende, hem goed was bekomen.

Een onzer serieuzen evenwel, een model-kantoorbediende in het kwadraat, hield mij, na afloop van de morgentaak, staande en hij, aan wien ik het laatst zou hebben gedacht, hij was het, die mij mijn heele mandje liet uitpakken, mij telkens vragen stelde, die van meer dan gewone belangstelling blijk gaven en hij ook was het, die ik tot mijn groote vreugde in Haarlem op de tentoonstelling ontmoette, druk bezig aantekeningen te maken. Zoo bleek dus toch in Amsterdam nog sympathie voor de zwammetjes te bestaan !!

Ga ik echter onze ledenlijst na, dan kan ik niet nalaten op te merken, dat wij hier in de hoofdstad toch wel bedroevend weinig leden hebben. Ik geloof daarom, dat het zoowel voor het Noorden van ons land (boven Zwolle hebben wij alleen onzen redacteur, den heer G. D. Swanenburg de Veye ¹⁾) als voor Amsterdam heel hard noodig is om daar een van onze volgende tentoonstellingen te organiseeren. Er valt daar nog heel wat terrein te ontginnen! *Amsterdam*, November 1933. Akke de Vries.

Hulde aan Mej. de Vries voor haar lofwaardige propaganda-pogingen! Bovenstaande vlot gespeelde mycologische tragicomedie in één bedrijf, waarin de geachte schrijfster zeer verdienstelijk de hoofdrol vervult, moge voor anderen een aanwijzing zijn, hoe getracht kan worden, de nog allerwegen bestaande onjuiste voorstellingen en meeningen van en over paddenstoelen te doen verdwijnen.

Dat het Mej. de Vries met volharding en geduld tenslotte gelukken zal onder haar Amsterdamsche collega's één of meer nieuwe leden voor onze vereeniging te winnen, is lang niet onwaarschijnlijk en dat zou een alleszins verdiend succes zijn.

DE V.

¹⁾ en een tweetal leden in Groningen (de V.)

NIEUWE VINDPLAATS VAN PISTILLARIA QUISQUILLIARIS FR.

Van dit kleine, tot de Clavaria's behorende zwammetje kan een nieuwe vindplaats aan de bestaande toegevoegd worden, nl. Aerdenhout (Naaldenveld), 18 Nov. 1933.

Donk spreekt in zijn „Revision” (Mededeelingen No XXII, blz. 102) het vermoeden uit, dat deze soort overal zal blijken voor te komen, waar Adelaarsvaren groeit en het feit, dat nu naast de 2 door hem vermelde groeiplaatsen een Westelijke ontdekt is, pleit hiervoor wel. Zijn vondst bij de Plasmolen, tijdens onze ledenexcursie van 2 November 1930, wees hier eveneens op, daar deze geheel onverwacht plaats vond.

De zwammetjes groeien in reeksen op de horizontaal omgeknakte doode stengels van het vorige jaar en komen uit de lengtespleten daarvan te voorschijn. Zij ontspringen uit kleine sclerotiën, die zich aan den binnenkant van den stengel bevinden. Het zijn kleine, onopvallende, witte knotsjes van een paar millimeter, zonder duidelijk afgescheiden steel, maar naar boven verbreed. Een enkele maal zijn de knotsjes gegaffeld.

De microscopische kenmerken staan uitvoerig in Donk's beschrijving vermeld. De sporen zijn groot en gemakkelijk te vinden.

De heer Donk was zoo vriendelijk, mijn determinatie even te controleren.

VAN EIJDHOVEN.

PLUTEUS PELLITUS PERS.

Op het landgoed Medler bij Ruurlo vond ik dit najaar een groot aantal exemplaren van bovengenoemde mooie paddenstoel, in gezellige troepjes op een grote zaagselhoop bij een houtzagerij groeiend.

Deze zeldzame, witte Pluteus-soort schijnt wel een echte liefhebber van houtafval te zijn. Ook in Ter Apel trof ik ze destijds bij massa's op zaagsel aan en later nog eens enkele exemplaren bij Stadskanaal en Zuidlaren op en tusschen schorsschilfers van gevelde en ontvelde boomen.

In het Westen van ons land zijn mij geen vindplaatsen bekend.

DE V.

HET BEWAREN VAN GEDROOGDE AARDSTERREN

Het is mij opgevallen, dat de meeste verzamelaars hun aardsterren in denzelfden staat bewaren, als zij door hen zijn opgeraapt of wel bij hen zijn ingedroogd. Dit komt meestal hierop neer, dat de slippen van het exoperidium ingekruld zijn, het endoperidium ingedeukt en het peristoom slecht te zien is. Daar het met zeer weinig moeite mogelijk is, de exemplaren zoodanig te prepareeren, dat zij er niet alleen veel oogelijker uitzien, doch bovendien de kenmerken aanmerkelijk beter uitkomen, lijkt het mij goed, hieraan eenige woorden te wijden.

Om te beginnen moeten de zwammen goed droog zijn, zonder vleezige deelen. Voor het indrogen van versch materiaal behoeft men geen bijzondere voorzorgen te nemen. Langzaam indrogen in de kamer is het beste. Teere deelen, zooals b.v. de kraag van *Geaster triplex*, moeten bij aanpakken eenigszins ontzien worden.

De gedroogde aardster is perkamentachtig en laat zich niet buigen zonder te breken. Bij bevochtiging wordt echter de geheele zwam weer week. Men houdt daartoe de exemplaren, al naar omstandigheden, 10 tot 60 seconden onder water en zorgt, dat alle deelen van buiten goed nat zijn.

Door krachtig, doch voorzichtig in het peristoom te blazen, wordt het endoperidium weer mooi bolrond.

Hierna worden de slippen naar buiten gebogen en met spelden in den gewenschten stand vastgestoken, b.v. op een plankje. Eén dunne speld aan de punt van iedere slip is meestal voldoende.

Na 24 uur is de zwam doorgaans weer volkomen droog, waarbij de eenmaal gegeven vorm behouden blijft.

Bij het opbergen is het gewenscht, een aanteekening te maken van vindplaats, datum en eventueele bijzonderheden. Het meest ideaal is, dat men ieder exemplaar in een afzonderlijk doosje bewaart en daarop de bijzonderheden vermeldt. Wie dit te bezwaarlijk vindt, kan zijn exemplaren voorzien van een nummer, dat men met Oost-Indische inkt op een der slippen kan aanbrengen en dat correspondeert met een lijst, waarin achter het betreffende nummer de gegevens worden geschreven.

De aldus behandelde exemplaren hebben het voordeel, dat de onderkant der slippen goed zichtbaar wordt, hetgeen o.a. bij *Geaster saccatus* en *rufescens* van belang is, terwijl b.v. bij half ontwikkelde zwammen het al of niet gesteeld zijn van het endoperidium duidelijker zichtbaar kan worden gemaakt.

VAN EYNDHOVEN.

COPRINUS COMATUS

Ten Oosten van de Haarlemmerhout ligt een stuk grond, dat sinds lang bestemd is voor bouwterrein. Sedert jaren liggen er echter groote stukken braak. Gebouwd wordt er wel, doch het is er nog lang niet vol. Het opgespoten terrein is zoogenaamd bouwrijp gemaakt, d.w.z. er is op het oorspronkelijke weiland een dikke laag grijs zand gebracht en het wacht nu op koopers.

Een groot aantal planten heeft het al vast in beslag genomen. Er is nu b.v. een uitgestrekte wilgenwildernis. Een ander stuk is enkel begroeid met gras en riet.

Op dit terrein nu verschenen in het laatst van Juli inktzwammen, *Coprinus comatus*, bij honderden tegelijk. En steeds maar weer nieuwe horden. Kleine exemplaren van een cm of 10 tot knapen van 50 cm hoog stonden er mannetje aan mannetje. Natuurlijk was er ook een massa zwarte brij aanwezig, maar dat viel bij nader bekijken toch wat mee. Er waren merkwaardig veel stelen zonder hoed bij en al peinzende wat daarvan de oorzaak kon zijn, zag ik een dame loopen met een hengselmand vol hoeden van de geschubde inktzwam. Ze vertelde mij, dat zij al een paar maanden van dit terrein oogstte zonder dat het aantal noemenswaard verminderde.

En zij was niet de eenigste, maar er waren meer mensen die deze gratis te verkrijgen lekkernij wisten te vinden. Bij nauwkeurig onderzoek van het terrein bleek dit vrijwel de eenige soort te zijn, die er groeide. *Stereum hirsutum* en *rugosum* werden ook nog aangetroffen, nl. op de wilgen en verder een enkele *Panaeolus campanulatus*, maar overigens was en bleef alles *Copr. comatus*. Wat zou daar nu de oorzaak van kunnen zijn ? De inktzwammen houden over het algemeen van bemesten grond, maar dit grijze zand zal toch niet zoo vruchtbaar zijn geweest, want de plantengroei in de reeds gebouwde villa-tuinen maakt meestal een armelijken indruk en er wordt in die tuinen veel met zgn. zwarten grond gewerkt, waarbij op de onvruchtbare grijze zandlaag een laag teelaarde wordt gebracht. Het is weer een echt zwammenraadsel, want terwijl ik dit schrijf, 27 November '33, staan de inktzwammen er nog net zoo mooi en rijkelijk als in Juli.

BOTING.

NAUCORIA CARPOPHILA FR., EEN NIEUWE ZWAM VOOR ONS LAND

Uit een der zendingen, welke ik dit najaar van den heer K. Bakker te Delft ontving, kwamen, verpakt in een lucifersdoosje, een paar leege beukendoppen te voorschijn, waaraan enkele kleine, vrijwel onherkenbaar verdroogde zwammetjes bleken vast te zitten. Na met de dopjes een nacht in een reageerbuis, waarin een paar druppels water, doorgebracht te hebben, waren ze echter zoo opgekikkerd en verfrischt, dat het onderzoek ervan een behoorlijke kans op succes kon hebben. En toen bleek ook al spoedig, dat dit kleine, geheel bruine paddenstoeltje, waarvan op één omhulselkje van één tot drie exemplaren groeiden, *Naucoria carpophila* Fr. heette.

Het aardige is nu, dat de heer Bakker met zijn vondst van deze *Naucoria* op het landgoed „de Voorde's" bij Rijswijk vermoedelijk de primeur ervan heeft, want, voor zoover mij bekend is, werd ze nog niet eerder in ons land aangetroffen. Toch zal ze misschien minder zeldzaam blijken te zijn, dan ze nu nog is, wanneer er eens wat meer en nauwkeuriger wordt gelet op al het kleine grut, dat in grooten getale, maar uiterst gering van afmetingen, te vinden is op en tusschen, soms zelfs onder de velerlei plantaardige afval in onze bosschen en velden, maar dat door den oppervlakligen zoeker over het hoofd wordt gezien. Voor het ontdekken van die onopvallende zwammen-dwergjes, waaronder tal van interessante dingetjes, zijn dan ook prima snuffelaars noodig, die niet tegen een wat ongemakkelijke houding opzien.

Een korte beschrijving van *Naucoria carpophila* volgt hier nog even:

H.: 2-5 mm, licht gewelfd tot vlak, bruin, fijn gerimpeld, bijzonder teer en dun.

Pl.: gering in aantal, dus wijd uiteen, bruin, vrij van de steel.

St.: 1-1½ cm, lichtbruin, glad en dun, aan de basis soms met het steeltje van een ander exemplaar vergroeid.

Sp.: bruin, glad, ongeveer 6-8/4 µ.

Cyst.: niet gevonden, schijnen wel voor te komen.

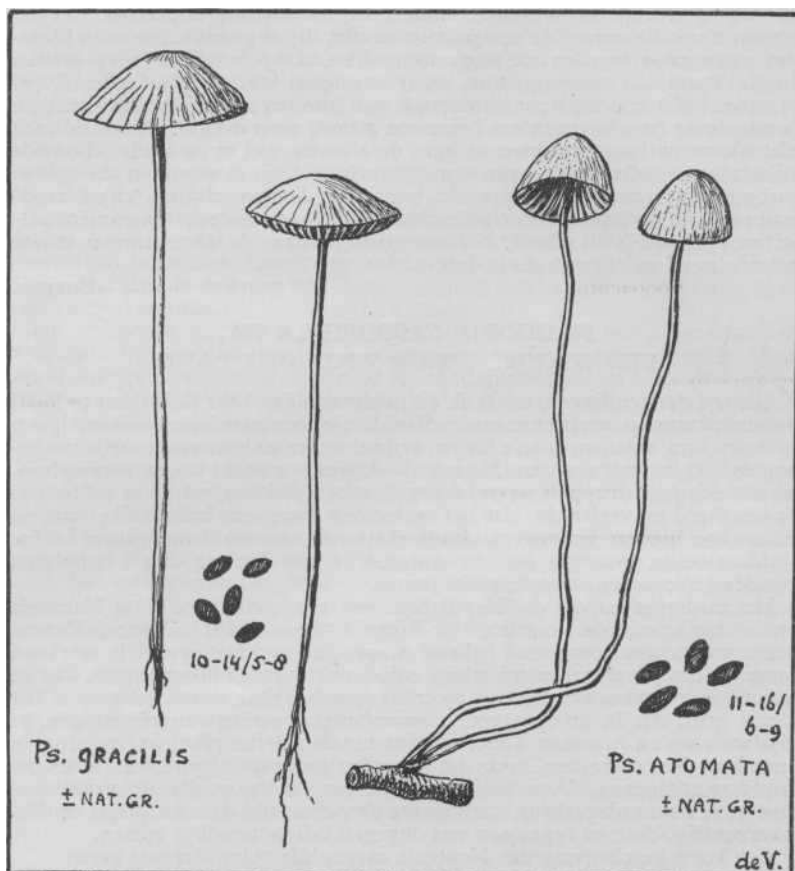
Substraat: bij voorkeur leege beukedoppen. In de litteratuur worden nog vermeld beukebladeren en -takjes, omhulsels van hazelnoten, een enkele keer troepsgewijs op den grond.

Syn.: *Galera carpophila* Fr. (Bigeard, Rea). Bigeard beschrijft onder deze naam een soort, die eenigszins afwijkt, door grootere afmetingen (hoed tot 1 cm), grootere sporen (10 µ) en groeitijd in het voorjaar.

DE VEYE.

EEN TWEETAL AARDIGE PSATHYRELLA'S

In den tuin van het Groene Kruisgebouw te Veendam vond ik half September een aantal zwammetjes, behorende tot het geslacht *Psathyrella*. Ze

groeiden zoo dicht bij elkaar, dat ik meende met één soort te doen te hebben, vooral ook, omdat ze op het eerste gezicht onderling veel overeenkomst vertoonden. Maar bij nadere beschouwing kon ik er toch twee verschillende soorten van maken, nl. *Ps. gracilis* Fr. en *Ps. atomata* Fr., allebei bijzonder sierlijke, maar zeer fragiele paddenstoeltjes, van welker teere schoonheid, zooals ze daar op hun groeiplaats aan een slootkant tusschen allerlei afval de tengere lijfjes omhoog richtten, een wondere bekoring uitging.

Met de noodige voorzichtigheid gelukte het me, een paar exemplaren van elke soort onbeschadigd thuis te krijgen en daar bleek nog duidelijker dan buiten, dat ze, ondanks de ongetwijfeld bestaande oppervlakkige gelijkenis, in vele opzichten verschilden. *Ps. gracilis*, die tamelijk algemeen schijnt voor te komen (ik vond ze op meerdere plaatsen hier in de buurt, o.a. in mijn tuin bij en tusschen de dicht opeenstaande stengels van een *Helenium*soort), draagt op een eenigszins glanzend-witte, pijpachtig dunne steel, die zich over de geheele lengte (tot ruim 1 dm) recht omhoog verheft en vaak in den grond wortelachtig verlengd is, een geelbruin (bij vochtig weer donkerbruin) vlak-klokvormig hoedje van een cm of twee, drie, met een geelachtig centrum en

een tot ver naar 't midden gestreepte, vuilrose gekleurde rand. De lamellen zijn eerst grauw, dan zwartpurper en vertoonen meestal een fraaie bruinroode snede. De gladde, ondoorzichtig bruinzwarte sporen meten 10-14/5-8 μ . Cystiden komen in vrij groot aantal voor.

De tweede soort, *Ps. atomata*, die naar mijn meening zeer zelden wordt aangetroffen, ziet er, bij de vorige vergeleken, nog wat extra smalletjes en teer uit. 't Hoedje, dat maar 1-2 cm groot wordt, is meer puntig-klokvormig, licht grijs- of geelachtig bruin met een tikje geel in het midden en heeft geen of slechts een onduidelijk roodachtige, gestreepte rand. Het is daarentegen bezaaid met fijne, glinsterende korreltjes (een der voornaamste kenmerken van deze soort), wat bij frissche exemplaren en met gunstig opvallend licht duidelijk is waar te nemen en een aardig effect maakt. De plaatjes worden van grijs purperzwart met witte snee (zeer zelden schijnt deze laatste, evenals bij *Ps. gracilis*, roodachtig te zijn). Het typische van de witte, dunne en slappe steel, die eveneens een tiental cm lang wordt, is, dat deze niet zooals bij de vorige vrij stevig rechtop staat, maar aan de basis een meer of minder duidelijk liggend of schuinverlopend gedeelte vertoont, (zie afb.) terwijl het overige langste stuk zich eenigszins golvend omhoog verheft. De elliptische, eveneens ondoorzichtig bruinzwarte sporen zijn iets grooter nl. 11—16/6—9 μ . Ook hier weer talrijke cystiden.

Ps. gracilis trof ik nooit anders dan op den grond groeiend aan; *Ps. atomata* schijnt echter een voorkeur te hebben voor allerlei takjes en andere stukjes hout, waarmee de steelvoet door een vrij stevig myceliumweefsel is verbonden. Beide voelen zich aangetrokken tot plaatsen, waar het eenigszins mestrijk is of waar allerhande afval is neergegooid; ze zijn dus, om 't zoo eens te zeggen, wat huiselijk aangelegd.

Wilt ge vooral eens naar *Psathyrella atomata* uitzien en mij melden, of uwe bevindingen met de mijne overeenkomen ?
DE VEYE.

NAGEKOMEN EXCURSIE- EN TENTOONSTELLINGS-VERSLAGEN

Rectificatie.

In het door de redactie ontvangen excursieverslag van de afdeling Hengelo der N.N.V. op 15 Oct. j.l. werd ten onrechte onder de vondsten vermeld *Boletus castaneus* (bedoeld is wellicht de kastanjeboleet). Toegevoegd mogen nog worden: *Thelephora Sowerbii* en *Inocybe dstricta* (sensu Ricken).

Op Zondag 22 Oct. had een paddenstoelenexcursie plaats in het Mastbosch te Breda, uitgeschreven door de afd. *Breda der N.N.V.*, onder leiding van de heeren Edie en Schweers. Een dagexcursie, héél gezellig onderbroken door een koffiemaaltijd in het café „het Boschhek”. Door den ondergroei vertoont het Mastbosch thans een prachtig natuurlijk karakter, hetgeen zich manifesteert in de fungi. De coniferen fungi waren in de meerderheid, maar toch werden ook de typische vertegenwoordigers van het loofbosch wel eens aangetroffen. De heer Edie heeft sinds jaren alle soorten, die rondom Breda voorkomen, en die hij met zekerheid zelf heeft gedetermineerd of heeft doen determineeren, nauwkeurig geregistreerd. Dergelijk werk kan niet genoeg worden aanbevolen, omdat aldus langzamerhand een volledig landelijk overzicht wordt verkregen.

De ernstige belangstelling van de talrijke aanwezigen was zéér prettig voor de leiders en vergemakkelijkte hun werk in hooge mate.

Op Zondag den 29sten October j.l. had de afd. *Alkmaar van den Nederl. Jeugdbond voor Natuurstudie* een zwammentocht georganiseerd in de omstreken van Alkmaar. De leider, Ir. Schweers, had een afwisselend terrein gekozen, nl. de naaste omgeving van den binnenduinweg, welke loopt van Egmond aan den Hoef naar den Franschman. Deze smalle weg, die gedeeltelijk al verbreed is en spoedig verderop helaas ook verbreed zal worden, leidt langs

interessante typische binnenduïnboschjes, maar ook langs hoog duinterrein met zware beuken. Zoo'n veelzijdig terrein geeft altijd aardige verrassingen en zoo ook hier. In drie uur vond men ± 100 soorten. In een laag elzen-esschen-hop boschje werden bij elkaar twee merkwaardige melkzwammen aangetroffen, nl. *Lact. cyathula* met gestreepten rand en *Lact. lilacinus* met de mooie tegengestelde kleuren lilarose hoed en oranjebruine steel. Verder: *Inocybe asterospora*, *Tricholoma irinum*, *Humaria rutilans* (in mos op sintels), *Hebeloma sinuosum* (onder dennen) en *Mycena calopus*, de luxe uitgave van *Myc. inclinata* (volgens Dr Oort), die echter door Ricken en Rea als een aparte soort is beschreven.

Aan een iep werd nog een geheel verweerde oude houtzwam (met ronde bruine sporen) gevonden, die nog niet met zekerheid gedetermineerd is.

Op Zaterdag 23 September j.l. werden door den heer Schweers een honderdtal lantaarnplaatjes der Vereeniging getoond te Velp aan de leden der *Museumvereniging „de Veluwezoom”*, na een inleiding over de systematische indeeling der zwammen. Er was veel belangstelling.

Den volgenden morgen leverde een ommegang rond het Kasteel Middachten in een paar uren nog zestig soorten op niettegenstaande de droogte, o.a. de fraaie *Naucoria cucumis* en de zeldzame *Collybia longipes* op de uiterste wortels der eeuwenoude eiken. De zéér lange vaalbruine tot roodbruine viltige steel en de grijze tot grijsbruine hoed zijn kenmerkend. Geregistreerd dient te worden, dat door den leider precies acht jaar terug aldaar een eik werd gevonden, welke aangetast was door den wortelparasiet *Collybia fusipes*, benevens een beuk met echte Tonderzwam = *Fomes fomentarius* en dat beide reuzen thans tot op den stomp na verdwenen waren, geveld door deze belagers. In de nabijheid waren thans weer andere boomen aangetast. De tonder-vruchtlichamen waren afgeslagen en lagen onder de boomen, maar de jonge witte dito van dit jaar groeiden weer door de zwarte, door den boschbaas aangebrachte carbolineumlaag heen.

In het museum „de Veluwezoom” is door de goede zorgen der beheerders (o.a. de Heer en Mevrouw Ruinen en de Heer Voorzitter Bondam) een kleine, doch keurig verzorgde collectie van paddenstoelen op formaline verzameld. Dit is zéér leerrijk; de collectie wordt steeds uitgebreid. Een lichtend voorbeeld voor besturen van musea elders.

Door een dertigtal liefhebbers werd aan de *excursie voor leden en introducés van de Ned. Mycol. Vereen. op Zondag 8 October 1933 naar Bergen en Schoorl*, onder leiding van de heeren Gerbranda en Schweers, deelgenomen. De zwammenoogst viel na het langdurig droge seizoen niet mee.

Van de gevonden soorten mogen vermeld worden:

Gomphidius roseus, tezamen groeiend met *Bol. bovinus* (deze bijzondere genegenheid van de eerstgenoemde voor de tweede is reeds meerdere malen waargenomen), *Lactarius cyathulus*, *Psilocybe sarcocephala*, *Leptonia euchroa*, *Marasmius androsaceus*, *Psalliota cretacea* en *Oxyporus populinus* (*Fomes connatus*). Door een groep reusachtige exemplaren van de valsche Cantharel werd nog even aller aandacht getrokken. Dank zij de aangename leiding en de goede stemming onder de deelnemers, mag ook deze excursie weer zeer geslaagd genoemd worden.

In het *Nat uur-historisch museum „de Pinksterblom” te Amsterdam*, werd van 30 October-5 November een paddenstoelententoonstelling gehouden. Aanwezig waren ongeveer 150 soorten, verzameld in het Gooi en in de omstreken van Haarlem. De tentoonstelling stond onder auspiciën van de „Natuurvriendengroep” Amsterdam en trok ongeveer 2000 bezoekers.

WAT ER ALZOO GESCHREVEN WERD

In „de Levende Natuur” van Dec. '33 schrijft ons medelid Joman over truffels. Zoowel de in ons land voorkomende truffelachtigen, behorende tot

de geslachten *Rhizopogon*, *Melanogaster*, *Octaviana*, *Hysterangium*, *Hydrangium*, *Elaphomyces* en *Hydnotria* (hierbij had schrijver ook nog de stinktruffel *Gautieria graveolens* kunnen vermelden), als de echte truffels (*Tuber*), welke bij ons nog nooit zijn gevonden, worden kort maar duidelijk beschreven. De tekst wordt door een aantal fraaie teekeningen verlucht. De bedoeling van dit artikel is, zooals J. opmerkt, vooral degenen, die zich veel met graafwerk in onze bosschen en velden bezig houden, b.v. rooiers van eikenboomen, eenigszins in te lichten, met de stille hoop, dat zij eens speciaal op dit soort onderaardsche zwammen zullen willen letten.

Hetzelfde tijdschrift van Jan. '34 heeft een bijdrage opgenomen van B. J. J. R. Walrecht te Chaam, waarin aan de hand van een viertal foto's enkele belangwekkende paddenstoelen (*Boletus cavipes*, *Sparassis crispa* en *Hydnum coralloides*) worden besproken.

In een der afleveringen van de „deutsche Wochenzeitung für die Niederlande“ komt een verhaal voor over een tocht naar 't Noordelijkste gedeelte van Siberië om ivoor te zoeken. Daarin wordt o.a. verteld van een feest der Tschuktschen (een volksstam in de buurt van de rivier Anadyr), dat plaats vond in Werchojansk, de koudste stad der aarde (temperaturen tot -71°). De feestvierders bedronken zich daarbij niet met brandewijn of iets dergelijks, maar met een aftreksel of afkooksel van gedroogde vliegenzwammen, welke uit verre streken daar worden ingevoerd en door de vele liefhebbers, wanneer ze tenminste rijk genoeg zijn, worden gekocht. Niets schijnt hun een zoo aangename dronkenschap te bezorgen als deze grauwoerene vloeistof.

In een aan de redactie toegezonden krantenknipsel, dat een artikel van een Afrikaanschen Missionaris betreffende het gebruik van paddenstoelen door inboorlingen bevat, is het volgende te lezen:

De Afrikaansche wouden brengen zeer vele en verschillende paddenstoelen voort, dikwijls buitengewoon lekker en zoowel bij den blanke als bij den neger zeer gezocht. Gedurende het regenseizoen worden die in groote hoeveelheden verzameld, in de zon gedroogd en voor de rest van 't jaar bewaard. Alle inboorlingen, zelfs de kinderen, weten de eetbare van de giftige soorten te onderscheiden. Wanneer ze twifelen, kijken ze of het sap, dat uit versch geplukte exemplaren druipt wit als melk is. Dan zijn ze eetbaar, in het andere geval laat men ze liever liggen.

Ze hebben ook nog een paar andere manieren, om de eetbare te herkennen. Als er vliegen op zitten en er van eten, dan zijn ze ook geschikt om door menschen te worden gegeten; van giftige soorten snoepen de vliegen niet. Een bijna onfeilbaar middel hebben ze nog, door te letten op het ongedierte, dat hun velden binnendringt. „Wanneer dit zich aan de paddenstoelen dik eet, waarom wij dan niet?“ zeggen ze. Deze primitieve menschen zijn dus wel scherpe opmerkers. Toch komen vergiftigingen voor, maar ernstige gevallen slechts zelden.

In „De Telegraaf“ van 23 Dec. '33 schrijft Dr B. Polak over „de zwammen en haar leven“. Dit artikel is grotendeels gewijd aan de moeilijke, maar interessante kwestie der geslachtsdifferentiatie, waarover tal van wetenswaardige bijzonderheden worden verteld.

REDACTIE-BERICHTEN

Aan de leden-fotografen.

Nu het mogelijk is geworden in ons orgaan afbeeldingen op te nemen (zij het dan ook op bescheiden schaal), wat de inhoud zoowel uit een aesthetisch als uit een leerzaamheidsoogpunt ten goede komt, zou ik gaarne langzamerhand de beschikking willen krijgen over een goed voorziene portefeuille met paddenstoelenfoto's, teneinde daarvan in voorkomende gevallen ter illustratie van bijdragen of anderszins in Fungus gebruik te kunnen maken.

Daarom wil ik de fotografen onder onze leden vriendelijk, doch dringend

verzoeken, mij van de foto's, die zij in de afgelopen jaren hebben gemaakt, of die zij in de toekomst zullen maken van onderwerpen op mycologisch gebied en welke uit eenigerlei oogpunt interessant en voor reproductie geschikt zijn, een af druk te willen doen toekomen. Deze moet zijn: 1. minstens 6 bij 9 cm groot; 2. zéér scherp en duidelijk; 3. zwart; 4. glimmend (bij voorkeur zelfs hoogglanzend); 5. onopgeplakt; 6. aan den achterkant voorzien van: de naam van den maker en van het gefotografeerde, de datum en de plaats van opname, verder eventueel bijzonderheden; 7. nog niet eerder ergens gereproduceerd.

Bij voorbaat hartelijk dank.

DE VEYE.

Paddenstoelen albums.

Van eenige zijden wordt mij verzocht mede te deelen, dat bij de firma Verkade te Zaandam nog steeds paddenstoelen-albums (leeg à 75 cts, gevuld à f 3,—) verkrijgbaar zijn. Voor hen, die dit werkelijk fraaie, geïllustreerde werk, dat overal een zoo gunstig onthaal vond, nog niet bezitten, een met beide handen aan te grijpen gelegenheid, om deze leemte in hun mycologische bibliotheek alsnog aan te vullen.

„De Wandelaar”.

Gaarne wil ik aan het verzoek van den uitgever voldoen, iets over het maandblad „de Wandelaar” in „Fungus” te schrijven. Hoewel ik zelf nog maar sinds korten tijd abonné ben, heb ik mij toch reeds voldoende een oordeel over dit tijdschrift kunnen vormen en dat is zonder eenig voorbehoud zéér gunstig uitgevallen. Wanneer ergens een bijzonder gelukkige combinatie tot stand is gekomen van interessante en leerzame artikelen op velerlei, meerendeels natuurhistorisch georiënteerd gebied met een schat van fraaie foto's, dan is dat zonder twijfel in genoemd maandblad het geval. De in alle opzichten uiterst verzorgde uitvoering van het geheel draagt er bovendien nog toe bij, dat hier voor betrekkelijk weinig geld iets heel moois wordt geleverd. Ook aan mycologische onderwerpen zijn herhaaldelijk bijdragen en foto's gewijd, welke het lezen en het bekijken alleszins waard blijken. Wie „de Wandelaar”, die reeds een stevige, maar succesvolle wandeling van ruim 5 jaren achter den rug heeft en op zijn tocht een zich steeds uitbreidende schare natuurvrienden geregeld bezoekt, nog niet uit eigen ervaring kent, kan ik het aanvragen van een proefnummer bij den heer A. G. Schoonderbeek te Laren warm aanbevelen.

„Vlinderco”-paddenstoelen.

Hoewel het niet in mijn bedoeling ligt reclame te maken, zoo kan ik toch niet nalaten, ongevraagd te verklaren, dat ik met zeer veel genoegen een proef heb genomen met het gebruik van gedroogde „Vlinderco” paddenstoelen (zie annonce buitenzij omslag van de beide laatste en de volgende F.-nummers). Op de juiste wijze klaargemaakt, leveren deze gedroogde boletenfragmenten een bijzonder smakelijk en voedzaam gerecht op, waarvan ik en mijn huisgenooten werkelijk gesmuld hebben. Ik kan iedereen aanraden, eens een blikje te bestellen, temeer waar het hier een vertrouwd Hollandsch product betreft.

Jubileum-penning.

Aan de oproep om in te willen teekenen voor een jubileumpenning ter eere van het 25-jarig bestaan onzer vereeniging is, jammer genoeg, zoo goed als geen gevolg gegeven. Slechts van twee leden is het formulier, dat in het vorige nummer lag, ingevuld terug ontvangen. Wanneer zich alsnog niet meerderen opgeven, dan kunnen de desbetreffende plannen niet worden uitgevoerd.

Verzoek om bijdragen.

Wederom hartelijk dank aan de inzenders van copy. Het aantal leden, dat bijdragen zendt, is echter nog veel te klein. Van velen, die daartoe toch zeker in staat zijn, heb ik nog nooit iets of in langen tijd niets ontvangen. Aan toezeggingen alleen heb ik niet veel!

Voegt de daad bij het woord en grijpt naar de pen, om mee te helpen „Fungus” op een steeds hooger plan te brengen. Uw medewerking kan niet gemist worden.

DE V.